

การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์

The Creation of Instructional Package to Develop Learning Achievement in Musical Signs and Symbols for Grade 7 Students at Mathayom Wat Makutkasat School

พิมพ์วัลลุช ทองวงษ์เพชร¹, ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์²
Pimwalan Thongwongphat¹, Prapansak Pum-In²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างชุดการสอนวิชาดนตรี เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ 2) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ จำนวน 40 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนั้น เลือกด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับฉลากมา 1 ห้องเรียน และทำการทดสอบก่อนเรียนและทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นจึงทำการประเมินผลด้วยแบบทดสอบ หลังเรียน ผู้วิจัยใช้คะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียนกับคะแนนสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างมาคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และนำคะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการเรียนโดยใช้ t-test ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของกระบวนการ ($E1 = 89.88$) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ($E2 = 85.13$) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 และผลของพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบก่อนเรียน อยู่ที่ ($\bar{X} = 12.13$ S.D. = 2.15) และหลังจากเรียนโดยใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹ M. Ed. Condidate in Art Education, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

² Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author)

หลังเรียน อยู่ที่ ($\bar{X} = 17.03$ S.D. = 1.19) ซึ่งเมื่อนำผลของการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 90.69 แสดงให้เห็นได้ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ชุดการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพของชุดการสอน

Abstract

The objectives of this research are as follows: (1) to create an instructional package on music, with regard to musical signs and symbols, among Secondary Education Grade Seven students at Mathayom Wat Makutkasat School; and (2) to develop learning achievement of on music for Secondary Education Grade Seven students at Mathayom Wat Makutkasat School. The sample consisted of 40 Secondary Education Grade Seven students in the 2021 academic year among Mathayom students at Wat Makutkasat School. The sample was selected using the Cluster Random Sampling technique by drawing one classroom slot. Before teaching, the students had to take pretests. During the teaching period, the researcher taught students by trying the instructional package developed by the researcher. At the end of the study period, the students took posttests. The researcher used the sample scores of classroom exercises and the posttest scores to calculate the learning efficiency on the basis of the 80/80 standard criteria. In addition, the learning progression of the students were studied by comparing the pretest scores with the posttest scores and used the t-test technique. The results of the research revealed that assessing the efficiency of the instructional package regarding musical signs and symbols to develop the learning achievement of Secondary Education Grade Seven students at Mathayom Wat Makutkasat School showed that the instructional package regarding musical signs and symbols had a process efficiency score of $E1 = 89.88$, and a result efficiency score of $E2 = 85.13$, which were higher than the 80/80 established criteria. In terms of the learning achievement of student development, students had an average and standard deviation of pretest scores ($\bar{X} = 12.13$, S.D. = 2.15). After learning with the self-developed instructional package, students had an average and standard deviation on the posttest scores ($\bar{X} = 17.03$, S.D. = 1.19). After comparing the pretest scores with the posttest scores, the t-test score was equivalent to 90.69. After teaching with the instructional package, the higher learning achievement scores of the student differed at a statistically significant level at .05. The results of this research revealed that the constructed instructional package resulted in teaching and learning efficiency

Keywords: Musical signs and symbols, instructional package, learning achievement, efficiency

บทนำ

ดนตรีเป็นผลผลิตทางความคิดของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่มนุษย์เราจะตอบสนองได้ดี ด้วยการเรียนรู้ บางครั้งอาจสัมผัสได้จากการคิดหรือนึกถึง แต่บางครั้งก็ต้องใช้ความรู้สึกหรือ ความละเอียดอ่อนภายในจิตใจในการสัมผัส เพราะดนตรีนั้นเป็นศาสตร์ที่ลึกซึ้ง และมีเนื้อหาสาระมากมาย ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ นอกจากนั้นแล้วยังต้องมีทักษะอื่นๆ เช่น การฟัง การคิด การอ่าน การเขียน และการจำ อีกทั้งดนตรีมีจังหวะที่หลากหลาย ช่วยกระตุ้นให้มนุษย์ขยับร่างกายให้เข้ากับจังหวะดนตรี เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่ ให้มีความแข็งแรงมากขึ้น เสียงดนตรีจะช่วยทำให้จิตใจมีความอ่อนโยน สงบนิ่ง สงบ สามารถลดอาการฉุนเฉียว ขี้โมโห มีความมั่นคง สามารถสร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์เมื่อได้ฟังเพลง จะเกิดการจินตนาการเป็นภาพตามบทเพลง ในขณะที่เสียงดนตรีที่มีจังหวะเร็ว จะช่วยให้รู้สึกตื่นตัว สดชื่น และแจ่มใส

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ได้มีการนำเอาความรู้ใหม่มาประยุกต์ใช้ และพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และเพิ่มศักยภาพในการเรียนของผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตหรือประกอบอาชีพได้ ทำให้การศึกษาในปัจจุบันกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ไม่ว่าจะเป็นการเรียนทางด้านวิชาการหรือทางด้านกิจกรรม หลักสูตรการสอนดนตรีจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะละเลย และควรให้ความสำคัญในการสอนดนตรีของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน ที่เน้นให้เด็กสามารถปฏิบัติได้จริง เพราะการเรียนการสอนดนตรี สามารถจะเอื้อประโยชน์ไปสู่การเรียนการสอนวิชาอื่นได้ เด็กนักเรียนที่มีความสามารถในการเล่นดนตรีจะต้องมีความ

อดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาด้านการจำ มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ช่วยพัฒนาให้เด็กมีความเฉลียวฉลาด มีศักยภาพ มีปัญญา และสามารถที่จะแก้ปัญหาชีวิตได้

การวางแผนการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องปฏิบัติก่อนทำการสอนเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงหลักสูตรเข้ากับกิจกรรม สื่อ และโยงไปถึงผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพพัฒนาแผนการสอน สื่อการสอน วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งแน่นอนว่าหากผู้สอนมีเครื่องมือที่มีคุณภาพ หรือเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ก็จะทำให้การเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ และชุดการสอนก็เป็นเครื่องมือช่วยสอนที่ดีอีกหนึ่งเครื่องมือ เพราะชุดการสอนคือสื่อการสอนที่ผู้สอนสร้างขึ้นด้วยวัสดุอุปกรณ์หลายชนิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และมีการนำหลักการทางจิตวิทยา มาใช้ประกอบเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จ (สุदारตน์ ไผ่วงศาวงศ์, 2543, น. 52) ทั้งนี้ชุดการสอนยังเป็นเครื่องมือที่ผู้สอนค่อนข้างนิยม ใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ โดยเฉพาะวิชาดนตรีที่มีเนื้อหาค่อนข้างละเอียด จะต้องทำความเข้าใจค่อนข้างลึกซึ้ง หากผู้สอนเข้าใจวิธีการในการออกแบบกิจกรรมในชุดการสอน ก็จะทำให้ชุดการสอนนั้นเป็นเครื่องมือที่ดีที่จะช่วยให้การสอนดนตรีมีคุณภาพ

ดนตรีเป็นการเรียนที่ผู้เรียนต้องทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนและเรียนรู้อองค์ประกอบ

พื้นฐานต่างๆ ของดนตรีอย่างลึกซึ้ง อาทิเช่น เสียง จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รวมถึงเครื่องหมาย และสัญลักษณ์ทางดนตรี ที่จะช่วยให้ผู้ที่เรียนดนตรี หรือมีความรักในการเล่นดนตรี เข้าใจหลักการ และการตีความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ ได้อย่างครบถ้วนพื้นฐานเหล่านี้มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ก็เป็นนักเรียน อีกหนึ่งกลุ่มที่ผู้วิจัยได้ทราบถึงปัญหาและความ ต้องการในการเรียนการสอนวิชาดนตรีจากครู ผู้สอนวิชาดนตรีในโรงเรียน ที่พบว่ายังมีผู้เรียน บางกลุ่มขาดความเข้าใจเนื้อหาการเรียนวิชาดนตรี หรือผู้เรียนบางคนอาจต้องใช้เวลานาน เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนการสอนได้เท่าเทียมกับคนอื่นๆ ผู้วิจัยจึงมีความคิด ว่าหากผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเครื่องหมาย และสัญลักษณ์ทางดนตรี ซึ่งเป็นพื้นฐานของการ เรียนดนตรีได้นั้น ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถต่อยอด ไปถึงการเรียนดนตรีในเรื่องอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี ด้วยเช่นกัน

และด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการนำชุดการสอนเรื่องเครื่องหมาย และสัญลักษณ์ทางดนตรีมาเป็นสื่อในการเรียน การสอนวิชาดนตรีนั้น จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนได้ ด้วย รูปแบบ เนื้อหา ความรู้ และกิจกรรมที่น่าสนใจ อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะสร้างชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและ สัญลักษณ์ทางดนตรี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนดนตรี ให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนวิชาดนตรีที่ดีขึ้น และสามารถนำไปต่อยอด ในการเรียนดนตรีระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สร้างชุดการสอนวิชาดนตรี เรื่อง เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยม วัดมกุฏกษัตริย์
2. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัด มกุฏกษัตริย์ หลังการใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อน เรียน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

พระครูวิริยปัญญากวีวัฒน์ (2560, น. 2) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความประพฤติชอบของ ผู้เรียนซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่มีครู เป็นผู้จัด ประสพการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน รวมไปถึงการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร

สมจิต ขอนวงค์ (2554, น. 89) กล่าวว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนสำคัญ ที่ครูต้องลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีและ

เหมาะสม โดยเอาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม เช่น วิธีการจัดการเรียนรู้/วิธีสอน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ นวัตกรรมแหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในที่สุด

จริยา ทศพร (2553: 69) กล่าวว่าชุดการสอน คือระบบการผลิตและนำสื่อต่างๆ มารวมกันโดยมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนคือ คู่มือครู เนื้อหาแบบฝึกทักษะ ที่นำมาจัดชุดเป็นชุดๆ หรือเป็นกล่อง โดยมีการกำหนดความมุ่งหมายในการเรียนไว้ อย่างชัดเจนและครบถ้วน ซึ่งในการเรียนนั้นจะใช้กระบวนการกลุ่ม ให้ผู้เรียนช่วยกันศึกษาหาความรู้ ที่มีครูคอยชี้แนะแนวทางในการเรียนการสอน

ทศนา แหมมณี (2550: 36) กล่าวว่าองค์ประกอบในการสร้างชุดการสอนนั้นมีความสำคัญต่อการ สร้างชุดการสอนเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นแนวทางที่ช่วยให้ชุดการสอนนั้นเป็นไปอย่างมีระบบและมีความสมบูรณ์ในตัวเองซึ่งมีส่วนต่างๆ ดังนี้

- 1) ชื่อกิจกรรม ประกอบด้วยหมายเลขกิจกรรม ชื่อของกิจกรรม และเนื้อหาของกิจกรรมนั้นๆ
- 2) คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรม และลักษณะการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดหมายนั้น
- 3) จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรม
- 4) ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่เนื้อหาสาระของกิจกรรมนั้นควรเน้นเป็นพิเศษ
- 5) สื่อ เป็นส่วนของการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วย

เตือนให้ครูได้ทราบว่าจะต้องเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้าง

6) เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุถึงเวลาในการทำกิจกรรมว่าควรใช้เวลาอย่างน้อยเพียงใด

7) ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุขั้นตอนในการทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งนอกจากจะต้องสอดคล้องกับหลักการในรายวิชาแล้ว ทั้งนี้ยังสามารถอำนวยความสะดวกในการดำเนินการจัดกิจกรรมด้วย โดยจะมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

(ก) ขั้นนำ ที่จะเป็นขั้นตอนในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน

(ข) ขั้นกิจกรรม เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ที่ทำให้เกิดประสบการณ์ในการเรียน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด

(ค) ขั้นอภิปราย ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางไปอีก

(ง) ขั้นสรุป คือการที่ครูให้ผู้เรียนประมวลความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม เพื่อนำมาสรุปหาสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ และสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ต่อไป

(จ) ขั้นฝึกปฏิบัติ คือการที่ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปฝึกปฏิบัติ

(ฉ) ขั้นประเมิน เป็นการวัดความเข้าใจของผู้เรียนหลังการฝึกปฏิบัติที่ครบถ้วนทุกขั้นตอน โดยการให้ทำแบบฝึกกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556: 7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง สภาวะหรือคุณภาพ ของสมรรถนะในการดำเนินงาน เพื่อให้งานมีความสำเร็จโดยใช้เวลา ความพยายาม และค่าใช้จ่ายค้ำค่าที่สุด ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ โดยกำหนดอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยในการนำเข้า ของกระบวนการ และค่าของผลลัพธ์ ประสิทธิภาพที่เน้นการดำเนินการที่ถูกต้อง หรือการกระทำสิ่งใด ๆ อย่างถูกวิธี

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน ด้วยการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอน มีความเหมาะสม และนำข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ไม่ว่าจะเป็นวิธีสอน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ นวัตกรรมแหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งนี้อาจจะใช้ในรูปแบบของชุดการสอน เพราะชุดการสอนคือการผลิตและนำสื่อต่างๆ มารวมกัน มีการกำหนดความมุ่งหมายในการเรียนไว้อย่างชัดเจนและครบถ้วน มีครูคอยชี้แนะแนวทางในการเรียนการสอน เพื่อให้งานมีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้มีความจำเป็นในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยมีการกำหนดอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยในการนำเข้า ของกระบวนการและค่าของผลลัพธ์ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์และประสิทธิภาพที่เน้นการดำเนินการที่ถูกต้อง หรือการกระทำสิ่งใด ๆ อย่างถูกวิธี

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์ จำนวน 215 คน จาก 6 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์ จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับฉลากมา 1 ห้องเรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ชุดการสอนวิชาดนตรี
2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนดนตรีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ 5 สัปดาห์

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาที่ประมวลมาจากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาดนตรี เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
 - 1.1 ศึกษาเนื้อหาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี ช่วงชั้นที่ 3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อออกแบบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ทั้งหมด 30 ข้อ
 - 1.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

1.4 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบสิ่งที่ได้แก้ไข และได้แบบทดสอบที่สามารถนำไปทดสอบกับกลุ่มทดลองได้ จำนวน 20 ข้อ

1.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไปทดสอบกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อ และคัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่ามากกว่า 0.20 ขึ้นไป ทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ

1.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไปใช้ในการวิจัยกับผู้เรียนกลุ่มทดลอง คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 40 คน และให้ผู้เรียนกลุ่มทดลองทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีจำนวน 20 ข้อ จากนั้นเก็บบันทึกคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนการทดสอบหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอน

1.7 ดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอนโดยการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 ศึกษาเนื้อหาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี ช่วงชั้นที่ 3 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาสาระทางการเรียน และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.3 นำผลของการศึกษาหลักสูตรมากำหนดวัตถุประสงค์ของเนื้อหา วิธีสอน การวัดและการประเมินผลของวิชาดนตรี เรื่อง เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีสำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3

2.4 ศึกษารายละเอียดการสร้างชุดการสอน วิธีการสร้างชุดการสอนจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการสร้างชุดการสอนเรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยม วัดมกุฏกษัตริย์ ที่ประกอบไปด้วยคู่มือครู และแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 50 นาที ทั้งนี้ภายในแผนการจัดการเรียนรู้จะมีการเก็บคะแนนระหว่างเรียนจากการทำใบงาน รวม 20 คะแนน เพื่อนำคะแนนมาใช้ในการหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนต่อไป

2.5 นำชุดการสอนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ การวัดผลประเมินผล เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.6 นำชุดการสอน เรื่อง เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบสิ่งที่ได้แก้ไข และนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพ

ของชุดการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ E1/E2
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E2	
20	17.98	89.88	20	17.03	85.13	89.88 / 85.13

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1 = 89.88) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2 = 85.13) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 และเป็นไปตามสมมุติฐาน

ส่วนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนวิชาดนตรี เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี โดยใช้ชุดการสอน (t-test แบบ dependent sample)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

คะแนนทดสอบ	N	ผลการทดสอบ			
		\bar{X}	S.D.	t	sig
ทดสอบก่อนเรียน	40	12.13	2.15	90.69	0.000
ทดสอบหลังเรียน	40	17.03	1.19		

จากตารางที่ 2 แสดงถึง ผลการผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีสำหรับ ผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 12.13, S.D. = 2.15$) และหลังจากเรียนจากเรียนโดยใช้ชุดการสอนที่

ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 17.03, S.D. = 1.19$) ซึ่งเมื่อนำผลของการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบพบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 90.69 แสดงให้เห็นได้ว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี ช่วงชั้นที่ 3 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาสาระทางการเรียน และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อนำผล ของการศึกษาหลักสูตรมากำหนดวัตถุประสงค์ของเนื้อหา วิธีสอน การวัดและการประเมินผลของวิชาดนตรี เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี รวมถึง การศึกษารายละเอียดการสร้างชุดการสอน วิธีการสร้างชุดการสอน จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ ทั้งนี้ได้มีการพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ การวัดผลประเมินผล โดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนการนำชุดการสอนเรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ไปใช้กับกลุ่มทดลอง ซึ่งหลังจากการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอน ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนมารวบรวมคะแนนของผู้เรียนจำนวน 40 คน เพื่อใช้ในการหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอน และจากการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์

แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพของกระบวนการ ($E1 = 89.88$) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ($E2 = 85.13$) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 เป็นไปตามสมมุติฐาน

2. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี ช่วงชั้นที่ 3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาใช้ออกแบบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ทั้งหมด 30 ข้อ และนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ไปดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดสอบกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อ และคัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่ามากกว่า 0.20 ขึ้นไป ทำให้ได้แบบทดสอบที่สามารถนำไปทดสอบจริงได้ จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ ทั้งนี้ได้นำไปใช้ในการวิจัยกับกลุ่มทดลอง คือผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 40 คน และให้ผู้เรียนกลุ่มทดลองทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ เพื่อทำการเก็บบันทึกคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนการทดสอบหลังเรียนโดยใช้ ชุด

การสอน ซึ่งหลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วนั้น พบว่าผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 12.13$, S.D. = 2.15) และหลังจากเรียนจากเรียนโดยใช้ชุดการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 17.03$, S.D. = 1.19) ซึ่งเมื่อนำผลของการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 90.69 แสดงให้เห็นได้ว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ ที่ได้จากการเรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา สารและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน รวมถึงการวางแผนทางในการสร้างชุดการสอน การเลือกประเภทของชุดการสอน และเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบของชุดการสอน ตามแนวทางของ (ทิศนา แชมมณี, 2550) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบในการสร้างชุดการสอนมีความสำคัญต่อการสร้างชุดการสอนเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นแนวทางที่ช่วยให้ชุดการสอนนั้นเป็นไปอย่างมีระบบและมีความ

สมบูรณ์ในตัวเอง ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อกิจกรรม คำชี้แจง จุดมุ่งหมาย ความคิดรวบยอด สื่อ เวลาที่ใช้ และขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีขั้นนำที่เป็นขั้นตอนในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน ขั้นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ที่ทำให้เกิดประสบการณ์ในการเรียน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด ขั้นอภิปรายช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม วิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางไปอีก และที่สำคัญคือขั้นสรุปที่ครูให้ผู้เรียนประมวลความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม เพื่อนำมาสรุปหาสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ และสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ต่อไป อีกทั้งชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญที่มีการปรับปรุงแก้ไข จนทำให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ทั้งด้านเนื้อหา สาร รูปแบบกิจกรรม ใบบาน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนของนักเรียนได้ และเมื่อได้นำชุดการสอนไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ส่งผลให้ชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับ (เผชญิ กิจระการ, 2544) ได้กล่าวถึง ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึง ความสามารถของบทเรียนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถึงระดับเกณฑ์ที่คาดไว้ ประสิทธิภาพที่วัดออกมา จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัด หรือกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับเปอร์เซ็นต์การทำแบบทดสอบเมื่อจบบทเรียน ทำให้ผู้วิจัยมั่นใจว่าชุดการสอนนี้สามารถนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้จากการเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะการออกแบบแผนการสอนของผู้วิจัยที่ใช้วิธีการเรียงลำดับเนื้อหาที่เรียบเรียงให้เข้าใจง่ายขึ้น การเลือกใช้คำอธิบายที่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน การตั้งคำถามในชั้นเรียนที่เชื่อมโยงกับสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน การเลือกสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน และกิจกรรมที่ใช้ในชุดการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีการคิดวิเคราะห์ ทดลองปฏิบัติ ซึ่งไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียน สอดคล้องกับ (สมจิต ขอนวงศ์, 2554) ที่กล่าวว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนสำคัญที่ครูต้องลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมโดยเอาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม เช่น วิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีสอน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อทำให้การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในที่สุด จึงทำให้นักเรียนได้รับความรู้ที่เหมาะสมตามหลักสูตรในชั้นเรียน รวมถึงสามารถจดจำเนื้อหาในการเรียนได้เป็นอย่างดี จนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีดีขึ้น อีกทั้งยังส่งผลไปถึง

พื้นฐานในการเข้าสู่การเรียนรู้ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ต่อไปอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้สอนต้องคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน เนื่องจากอาจมีนักเรียนบางคนไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน และไม่กล้าซักถาม ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการสอดแทรกคำถามเพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นต่อไป

2. นักเรียนบางคนมีพื้นฐานในการเรียนวิชาดนตรีมาก่อนแล้วพอสมควร อาจเป็นเพราะว่าได้รับความรู้มาจากสถานศึกษาเดิม ทำให้สามารถทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนค่อนข้างสูง ส่งผลให้คะแนนของแบบทดสอบก่อน และหลังเรียนต่างกันเพียงเล็กน้อย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้น่าสนใจ และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีได้ดีมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการออกแบบชุดการสอนที่ต่อเนื่องจากเนื้อหาในชั้นเรียน เรื่องเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี เพื่อให้ได้กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาดนตรีที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จรียา ทศพร. (2553). *การพัฒนาชุดการสอน วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทวีธาภิเศก 2 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยศิลปากร].*
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). *การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทศนา แชมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์.
- เผชิญ กิจระการ. (2544). *การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา E1/E2. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 5(11), 44-51.*
- พระครูวิริยปัญญาภีวฑ์. (2560). *การจัดการเรียนรู้. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- สมจิต ขอนวงศ์. (2554). *การจัดการเรียนรู้. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*